

Udruga Terra
Uski prolaz 11, Rijeka
Krešimirova 26c, Rijeka
Tel: 051 337 400
Fax: 051 323 715
E-mail: udrugaterra@ri.t-com.hr
Web: www.udrugaterra.hr

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2008. GODINA

TERRA

O TERRI

Udruga Terra je neprofitna organizacija koja okuplja stručnjake s područja društvenih znanosti. Terra putem savjetovanja, edukacije i psiho-socijalne podrške radi na smanjenju socijalne isključenosti i unapređenju zdravlja ranjivih i marginaliziranih skupina društva. Svojim djelovanjem doprinosi razvoju civilnog društva i zajednice u kojoj svaki pojedinac može ostvariti svoja prava i razviti se u odgovornog i utjecajnog sudionika.

U ožujku 2001. Udruga Terra započinje s programom "Smanjenja zdravstvenih i socijalnih posljedica uzimanja droga", u svijetu poznatiji kao "Harm Reduction/Needle Exchange" programi. Program je pokrenut kao odgovor na rastuću epidemiju ovisnosti i realnu opasnost širenja HIV/AIDS epidemije među ovisnicima, koja se javlja kao posljedica međusobnog dijeljenja upotrijebljenih šprica i igala i kuhala, a time i na širu populaciju seksualnim putem. Opći ciljevi programa su smanjiti zdravstvene i socijalne posljedice intravenoznog uzimanja droga, te senzibilizacija i edukacija zajednice o problemima korištenja droga.

Udruga provodi niz drugih aktivnosti koje predstavljaju Harm reduction u najširem smislu. Osim same zamjene pribora (čisto za prljavo) i podjele kondoma, koja se provodi u prostoru udruge, u udruzi postoji i "drop-in" centar, prostor u kojem ovisnici tijekom radnog vremena mogu boraviti i razgovarati sa djelatnicima udruge o specifičnim zdravstvenim problemima vezanim za ovisnost (hepatitis B i C, AIDS, druge spolno prenosive bolesti, apstinencijska kriza, apscesi, sklerotične vene). Vrlo često se razgovara o osobnim problemima također vezanima uz problem ovisnosti - obiteljski problemi, problemi sa zakonom, zapošljavanjem itd. Uz pribor, dijele se i informativni i edukacijski materijali (brošure, letci) o hepatitisu, AIDS-u, SPB, koji su posebno izrađeni za populaciju intravenoznih ovisnika. Jednom mjesečno organiziraju se predavanja za ovisnike i volontere o hepatitisu, AIDS-u i ostalim spolno prenosivim bolestima, načinima prijenosa, s posebnim naglaskom na rizike vezane uz intravenozno korištenje droga, te edukacija o pravilnoj i stalnoj upotrebi kondoma. U suradnji s KBC-om Rijeka - odjel za transfuziologiju provodila su se besplatna testiranja na hepatitis B i C i HIV za ovisnike. Troškove tih testiranja snosila je Udruga, s obzirom da mnogi korisnici Terre nemaju zdravstveno osiguranje jer su van sustava školstva ili su nezaposleni.

Kako bi dosegli što širu populaciju ovisnika, pokrenut je i "Outreach" program, odnosno rad na terenu sa ovisnicima. Odabrani su "punktovi", tj. mjesta okupljanja ovisnika u gradu, koji se obilaze jednom tjedno te se na tim lokacijama vrši zamjena pribora i podjela kondoma i pružaju se informacije o mogućnostima liječenja i testiranja, hepatitisu, AIDS-u i dr. Ovakav način rada bio bi neizvediv bez suradnje samih ovisnika koji nas uvode u svoja društva.

Osim intravenoznih ovisnika koji su naša primarna ciljna skupina, orijentirani smo i na ostale skupine sa visokorizičnim ponašanjima kao što su seksualni radnici (prostitucija je također često vezana uz ovisnost), homoseksualce, i kao posebnu ciljnu skupinu Rome, zbog specifičnosti uvjeta života i često "ispadanje" iz sustava školstva.

Također, provode se i akcije čišćenja grada od odbačenog narkomanskog pribora, koji se često nalazi u parkovima i u blizini škola i vrtića, i kao takav predstavlja stvarni zdravstveni rizik za širu populaciju. Outreach rad uključuje i kućne posjete kod nekih specifičnih situacija, i posjete ovisnicima u zatvoru.

Kako je rastao broj korisnika programa i sve češće su se javljali i roditelji koji su tražili pomoć, u udruzi je otvoreno Savjetovalište za ovisnike i roditelje ovisnika. Savjetovalište vodi liječnica psihoterapeut, uz povremenu suradnju psihijatra-vanjskog suradnika.

U 2003. godini, u suradnji sa Klinikom za reproduktivno zdravlje u Zagrebu (uz potporu "USAID"-a, Ministarstva prosvjete i sporta), pokrenut je pilot projekt "MEMO AIDS" edukacija po školama koji je proveden u tri škole na području Primorsko goranske županije. Projekt je zamišljen tako da na zanimljiv i učenicima pristupačan način približi navedenu problematiku, da ih osposobi za edukaciju vršnjaka o AIDS-u, hepatitisu, i ostalim SPB, te ujedno i smanji namjere srednjoškolaca za rizično ponašanje.

U 2003. godini stručni tim Terre u sastavu liječnik psihoterapeut, psihijatar-psihoterapeut i psiholog s dugogodišnjim iskustvom u radu u terapijskim zajednicama pokreću projekt Rehabilitacije i resocijalizacije koji ta ciljanu skupinu ima korisnike različitih droga i ovisnike koji su prošli različite tretmane za odvikavanje i rehabilitaciju i imaju problema u održavanju apstinencije i uključivanja u normalan život zajednice.

U 2003. programe s ovisnicima počinje financirati Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi kroz Global Fond, a zatim nastavlja kroz proračunska i Lotto sredstva. U 2008. s Ministarstvom je sklopljen Ugovor o suradnji koji i danas traje.

U 2004. godini udruga je otvorila Savjetovalište u prostorijama u Krešimirovoj 26c u kojem se provodi savjetovanje i tretman ovisnika te program za prevenciju razvoja ovisnosti kod eksperimentatora i mladih ovisnika. Rad s korisnicima obuhvaća individualno savjetovanje, terapijske grupe ovisnika, obiteljsku terapiju, grupe roditelja te kreativne, informatičke i ostale radionice.

Posljednjih nekoliko godina sve veći broj korisnika udruge su beskućnici i socijalno ugrožene osobe. Stoga se razvijaju novi programi i projekti.

Vizija udruge Terra : "Društvo bez stigme".

PROGRAM PREVENCIJE RIZIČNIH PONAŠANJA MLADIH - VRIJEME ZA RAZGOVOR

⇒ OPĆI CILJ

Kreiranje uvjeta u kojima roditelji i nastavnici mogu aktivno razvijati svoju kompetenciju roditeljstva/ odgajatelja, preispitivati svoje stavove o odgoju i steći uvid i znanja o uspješnom odgoju, kao i kreiranje konteksta za aktivno, djelotvorno i odgovorno suočavanje sa situacijama i izazovima u svakodnevnom životu učenika, što će prevenirati rizične oblike ponašanja

⇒ REZULTATI

- 1 osnovna škola uključila se u program
- održano 18 edukativnih i savjetodavnih radionica
- održana 3 supervizijska sastanaka
- 70 % uključenih roditelja zamijenilo postojeće neefikasne obrasce komunikacije efikasnijim
- 70 % roditelja zadovoljnije odnosom sa djetetom i obiteljskim odnosima
- testiranjem korisnika prije i poslije radionica i predavanja utvrđen značajno viši stupanj znanja o štetnim posljedicama konzumiranja droge, alkohola, pušenja te spolno prenosivim bolestima
- tiskano i distribuirano 115 brošura
- identificirano 2 mladih sklonih rizičnim ponašanjima
- 2 obitelji prošlo kroz proces obiteljskog tretmana i uspješno ublažiti problem zbog kojeg su uključeni u projekt
- 64 telefonskih savjetovanja na SOS-telefonu i 31 na dežurnom telefonu
- održano 30 individualnih savjetovanja, 6 obiteljskih savjetovanja, 10 grupa samopomoći za roditelje
- korisnici izvještavaju o većem zadovoljstvu obiteljskim odnosima, odnosima nastavnik-učenik-roditelj i poboljšanu komunikaciju kod učenika, roditelja i nastavnika razreda koje su se uključile u projekt
- uspostavom novog konteksta za razgovor i učenje uspostavljena je uspješna komunikacija i odnos povjerenja između učenika samih, između učenika i roditelja te voditelja projekta sa svim korisnicima. Mladi kod kojih su identificirana rizična ponašanja putem edukativnih i savjetodavnih aktivnosti i individualiziranim pristupom razvili su veći interes za školovanje, a omogućavanjem iskustva uspjeha radilo se na podizanju razine samopoštovanja, koja će smanjiti daljnja rizična ponašanja.

PREVENCIJA RAZVOJA OVISNOSTI KOD RIZIČNIH SKUPINA MLADIH

⇒ OPĆI CILJ

Programom za prevenciju rizičnih ponašanja obuhvatiti ciljanu skupinu visokog rizika za razvoj ovisničkog sindroma i drugih poremećaja u ponašanju te poticati interes ove marginalizirane populacije za uključivanje u kreativne aktivnosti, poticati interes za školovanje, podizati razinu samopoštovanja kroz ove aktivnosti i kroz druženje sa pozitivnom vršnjačkom skupinom.

⇒ REZULTATI

- tiskano je i distribuirano 2000 letaka s informacijama o programu
- 10 srednjoškolskih centara uključilo se u program
- identificirano 58 učenika s rizičnim ponašanjima i kandidata za isključivanje iz sistema školovanja
- provedeno 230 telefonskih savjetovanja na SOS-telefonu i 75 na dežurnom telefonu
- obavljeno 47 inicijalnih intervjua s korisnicima
- obavljeno 60 sati outreach rada pri čemu je podjeljeno 2000 letaka i 1000 kondoma
- održano 660 sati individualnih terapijskih razgovora,
- 220 sati obiteljskih terapija,
- 40 sati grupa samopomoći za roditelje
- 160 sati psihijatrijskih konzultacija
- 40 sati kreativnih radionica
- 10 sati seminara s različitim obrazovnim sadržajima
- 40 sati informatičkih radionica
- održano 12 sati supervizijskih sastanaka
- 120 sati individualnih razgovora s prijateljima korisnika
- 40 sati pomoći pri učenju
- 40 sati za izradu promotivno edukativnih materijala
- 40 sati za pomoć pri pisanju zamolbi i životopisa te traženju posla

ZAJEDNO U PREVENCIJI - SKUPA ZA MLADE

⇒ OPĆI CILJ

Pridonijeti razvoju sposobnosti i vještina mladih ljudi koje im omogućavaju aktivno, djelotvorno i odgovorno suočavanje sa situacijama i izazovima svakodnevnog života što će prevenirati rizične oblike ponašanja.

⇒ REZULTATI

- Projektom su obuhvaćene 3 zainteresirane srednje škole iz Rijeke i okolice.
- U projekt su uključene stručne službe zainteresiranih škola, razrednici drugih razreda te do 30 učenika drugih razreda.
- Sa svim sudionicima u svakoj školi ostvareno je uvodno upoznavanje s projektom te je provedeno 10 radionica i predavanja o štetnim posljedicama konzumacije droga alkohola i pušenja, te o spolno prenosivim bolestima. Organizirano je i predavanje - tribina o navedenim temama u razredima koje polaze korisnici programa, koje su proveli sudionici projekta.
- Kroz predavanja i interaktivne radionice povećan je opći nivo znanja o štetnim utjecajima droga te je razvijena sposobnost adekvatnog reagiranja korisnika na izazove. Dobiveni su i pozitivni rezultati u segmentu razvoja samopoštovanja, socijalnih vještina i asertivnosti mladih.
- Većernjim terenskim radom uspostavljen je kontakt sa 1000 mladih.

**PREVENCIJA HIV/AIDS-A MEĐU SKUPINAMA SA
RIZIČNIM PONAŠANJEM U PRIMORSKO GORANSKOJ
ŽUPANIJI, ISTRI I KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI**

⇒ **OPĆI CILJ**

Smanjenje prevalencije HIV/ STI infekcija u populaciji s visokorizičnim populacijama u Primorsko goranskoj županiji, Istri i Karlovačkoj županiji; smanjenje rizičnih ponašanja među skupinama pod povećanim rizikom (MSM, ovisnici, seksualni radnici, Romi kao posebna populacija).

⇒ **REZULTATI**

- 10 lokacija u gradu Rijeci, i još 15 u okolici, terenskim radom obuhvaćamo i Opatiju, Lovran i Labin, Goski Kotar, te otoke Krk, Cres i Lošinj.
- više od 2000 kontakata sa korisnicima na terenu u 350 izlazaka na teren
- podijeljeno 2000 do 3000 igle i šprice mjesečno na terenu,
- 65 korisnika iz redova populacije MSM, u Rijeci i Istri gdje je proveden outreach
- 30 korisnika iz populacije Roma
- 20 korisnica iz redova populacije seksualnih radnica
- Ukupno je podijeljeno svim rizičnim skupinama 15564 kondoma, 2745 letaka, 61139 igala i 58983 šprica te je prikupljeno 3718 upotrijebljenih šprica i igala
- 3 edukacije održane su na temu zaštite od HIV-a, hepatitisa i drugih spolno prenosivih bolesti.
- 2 kviza znanja održan je na temu spolno prenosive bolesti
- organiziran je multimedijalni događaj u Palachu povodom Svjetskog Dana AIDS-a «Prekinimo film- Stop AIDS party». Koncert je održan u subotu 29. studenog kako bi privukli što veći broj ciljane skupne mladih. Nastupili su Vatra i EN FACE. Na događanju je prisustvovalo više od 500 mladih kojima su na ulazu dijeljeni kondomi i brošure i letci sa informacijama o AIDS-u i drugim spolno prenosivim bolestima i kako se zaštititi. U prostorijama Galerije OK koja se nalazi u sklopu kluba Palach puštane su projekcije sa porukama vezanim uz AIDS, zaštitu i testiranje. Događaj je i medijski popraćen na lokalnim TV i radijskim postajama. Vrlo je pozitivno prihvaćen od strane mladih i lokalne zajednice općenito.
- prosinca, Gradska vijećnica, prisustvovali tribini «HIV pozitivna osoba u našem okruženju»
- prosinca, Svjetski Dan borbe protiv AIDS-a, organiziran je tradicionalni noćni outreach na kojem su djelatnici Terre i volonteri dijelili kondome, letke i brošure građanima na ulici u centru grada. Akcija je usmjerena na podizanje razine svijesti građana o AIDS-u, važnosti prevencije i testiranja. Također ovom se akcijom upućuje i poruka solidarnosti sa oboljelima od HIV-a.

SMANJENJE ZDRAVSTVENIH I SOCIJALNIH POSLJEDICA UZIMANJA DROGA

⇒ OPĆI CILJ

Smanjiti zdravstvene i socijalne posljedice uzimanja droga, povećati svjesnost o odgovornosti za vlastito zdravlje te smanjiti marginalizaciju i socijalnu neprihvaćenost ovisnika i ostalih rizičnih skupina

⇒ REZULTATI

- Podijeljeno 58983 šprica i 61139 igala; 37465 alkoholnih tufpera, 22533 ampule destilirane vode, 15564 kondoma
- Distribuirano 2745 letaka
- Outreach se svakodnevno obavlja na različitim punktovima u Rijeci i okolici: Škurinje, Zamet, Srdoči, Centar, Rešetari, Vežica, Pehlin, Pećine, Belveder, Turnić i Kozalu. Osim grada Rijeke terenskim radom obuhvaćamo poremeno i Gorski Kotar, otoke Krk, Cres i Lošinj te djelomično i Istru
- Kroz stacionarnu zamjenu igala u drop in centru i na terenu ostvareno je 8286 kontakta sa oko 400 različitih korisnika mjesečno, ukupno 755 različitih korisnika, od kojih je 56 korisnika bilo novih
- Četvero korisnika našloje zaposlenje uz posredništvo udruge
- Za ovisnike beskućnike osigurali smo korištenje perilice za rublje i sušilice i tuširanje.; perilica i sušilica za rublje koriste se najmanje jednom, a često i 2 puta dnevno, dok se usluga tuširanja koristi prosječno 3 puta tjedno.
- Održano je 4 power point edukacija koje su bile na temu SPB-i , overdoze i pružanje prve pomoći. Jedna radionica na temu komunikacijske vještine i jedna na temu ljudskih prava
- Grupe samopomoći ovisnika održavaju se svaki četvrtak uz stručno vodstvo vanjskog suradnika psihijatra i psihoterapeuta
- Upućeno 5 naših klijenata na detoks program u KBC Rijeka, a jedan je nastavio liječenje u Psihijatrijskoj bolnici Rab, i zatim otišao u terapijsku zajednicu na liječenje. Još 6 korisnika upućeno je u komune za koje je udruga osigurala prijevoz
- savjetovano je i testirano 9 osoba na HIV i hepatitis C od kojih a niti jedna osoba nije bila pozitivna. Testirane su osobe koje nisu bile u mogućnosti napraviti laboratorijski test (oštećene vene ili nemaju liječnika..) a još 20 osoba savjetovano je i upućeno da se testiraju laboratorijski
- 5. prosinca, Hotel Bonavia, dodjela priznanja za Volontera godine, volonterka udruge Terra Danijela Kažović izabrana je za jednog od pet volontera godine u Rijeci i Županiji Primorsko-goranskoj
- 9. prosinca, Zagreb, osnivačka skupština Mreže udruge koje provode programe Smanjenja štete u Hrvatskoj "Benefit"

PROGRAM REHABILITACIJE I RESOCIJALIZACIJE OVISNIKA O OPOJNIM DROGAMA I BIVŠIH OSUĐENIKA OVISNIKA

⇒ OPĆI CILJ

Pratiti i osigurati podršku apstinentu u postupnom usvajanju vlastite autonomije u ekonomskom, socijalnom i psihološkom smislu.

Program je namijenjen povratnicima iz terapijskih zajednica i osobama osuđenim ovisnicima koji su izišli iz zatvora te ovisnicima koji već duže vrijeme održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog liječenja. Zajedničko svojstvo svih korisnika koji ulaze u ovaj apstinenciji usmjeren program je potreba za podrškom i pomoći održavanja apstinencije kao i u postizanju zadovoljavajućeg stupnja kvalitete života .

⇒ REZULTATI

- održano je 187 sati individualnog savjetovanja, 142 sata grupnog, 125 sati obiteljskog savjetovanja kod 54 ovisnika
- postavljen model za sustavni prihvata osuđenih ovisnika u društvenu zajednicu, kao i povratnika iz neke terapijske zajednice
- postignuta apstinencija kod 14 od 24 korisnika.
- pružena pomoć 10-orici u ostvarivanju socijalnih prava i 10-orici u ostvarivanju zdravstvenih prava pri izlasku iz komune ili zatvora
- trojici korisnika financirana izrada osobnih dokumenata
- 10-orici korisnika pružena financijska pomoć za hranu i za higijenska sredstva
- četvorici korisnika smo plaćena putna karta za odlazak na liječenje u terapijsku zajednicu ili povratak kući nakon liječenja
- smanjen recidiv kriminalnog ponašanja
- sedam klijenata uključena je u likovnu radionicu, a 6 u informatičku radionicu
- 3 korisnika upisani na tečaj stranih jezika
- u dnevnom boravku Udruge pružena je mogućnost za svakodnevno pripremanje obroka petnaestorici korisnika kao i održavanje osobne higijene
- prezentirani dokumentarni filmovi o pušenju, drogiranju i predoziranju, te alkoholizmu

NAJVAŽNIJA DOGAĐANJA U 2008.

⇒ "PREKINIMO FILM! STOP AIDS PARTY" u Palachu 29.11.2008.

U sklopu obilježavanja Svjetskog dana AIDS-a Udruga Terra organizirala je koncert humanitarnog karaktera u poznatom riječkom klubu Palach pod nazivom "Prekinimo film! Stop AIDS party" na kojem je nastupila riječka grupa En Face i virovitička grupa Vatra. Predgrupa ovim poznatim izvođačima bio je mladi neafirmirani bend kojeg sačinjavaju učenici Elektroindustrijske

škole, mladi edukatori i volonteri Udruge Terra koji su u školskoj godini 2008./09. bili polaznici Terrinog projekta

⇒ TRIBINA "Prekinimo film zajedno - Mladi educiraju mlade"

Povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, Svjetskog dana AIDS-a kao i Dana volontera, Udruga Terra organizirala je tribinu pod nazivom "Prekinimo film zajedno - Mladi educiraju mlade" koja je za cilj imala educirati mlade o štetnim socijalnim i zdravstvenim posljedicama konzumacije opojnih droga te o spolno prenosivim bolestima, s posebnim naglaskom na

rizike prenošenja virusa HIV-a.

⇒ OUTREACH POVODOM SVJETSKOG DANA AIDS-a

Svake godine na Svjetski dan AIDS-a, već tradicionalno, Udruga Terra provodi noćni obilazak grada i okupljališta mladih djeleći kondome i edukativne brošure o spolno prenosivim bolestima.

U ponedjeljak 1.12.2008., mladi edukatori - volonteri Udruge Terra u pratnji djelatnika Terre obišli su uži centar grada te uz podjelu kondoma, upoznavali mlade s

rizicima prijenosa virusa HIV-a. Zainteresiranima su odgovarali na eventualna pitanja o AIDS-u i danu njegova obilježavanja te pružali dodatne korisne informacije o Udruzi Terra.

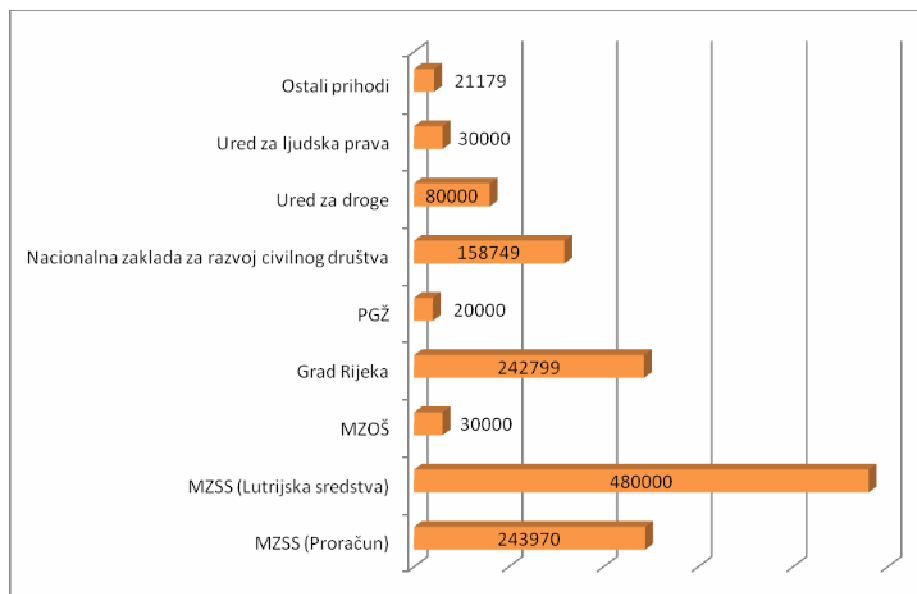

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2008.

UKUPNI PRIHODI ⇒ 1.306.697,00
Prijenos prihoda iz 2007. godine 658.574,00

UKUPNI RASHODI ⇒ 1.806.673,00

STRUKTURA PRIHODA

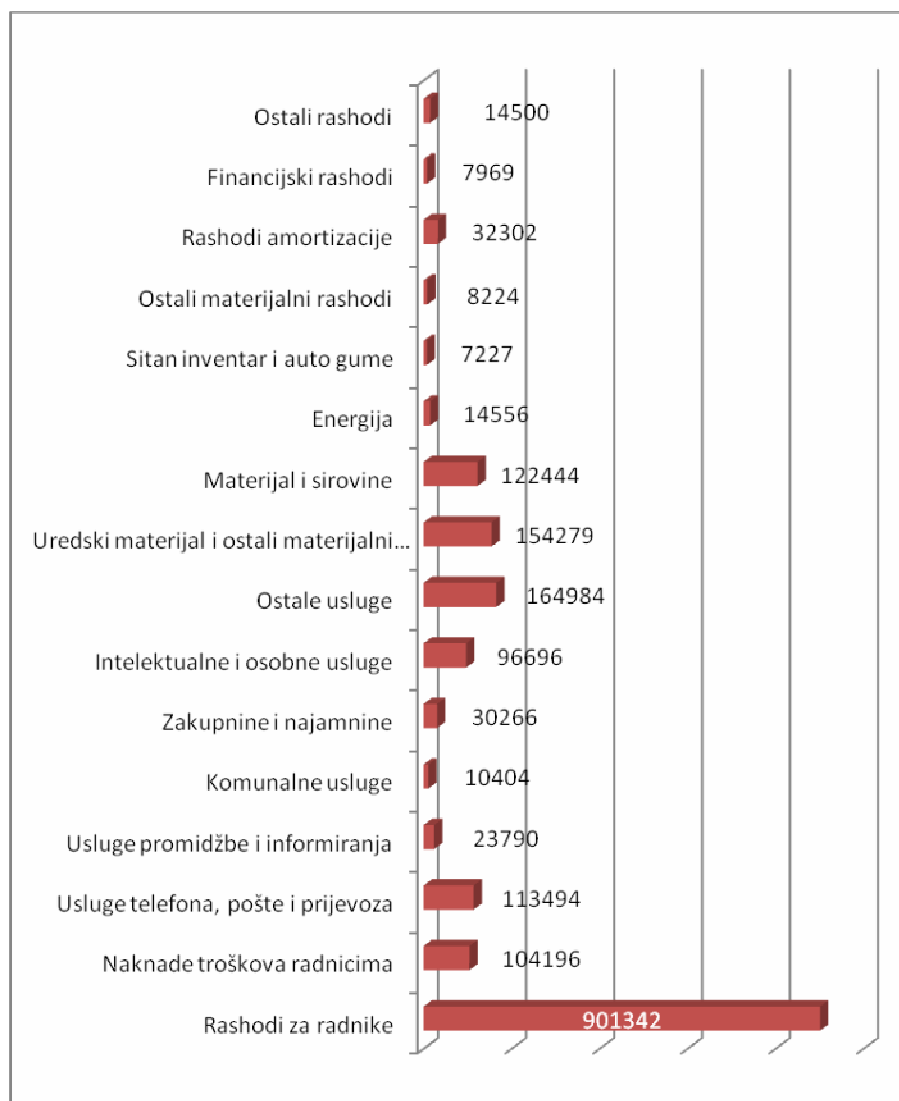

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2008.

UKUPNI PRIHODI ⇒ 1.306.697,00
Prijenos prihoda iz 2007. godine 658.574,00

UKUPNI RASHODI ⇒ 1.806.673,00

STRUKTURA RASHODA

DONATORI U 2008.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Grad Rijeka
Primorsko-goranska županija
Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
Vladin Ured za suzbijanje zlouporabe droga
Vladin Ured za ljudska prava
Ostali donatori

ZAPOSLENICI U 2008.

Ilinka Serdarević, dr. med., psihoterapeut
Ariana Lučev
Dejan Travica, dipl. sanitarni inženjer
Jasenka Duvnjak, dr. med.
Ivona Maričić, dipl. prof. psiholog
Hrvoje Silić, prof.
Tea Lerga, dipl. prof. psiholog
Aleksandra Marković, dipl. teolog

Godišnji izvještaj udruge Terra u 2008. godini.

TERRA